

خ

ظروفچی، یعقوب (Yawqub Zrufci) : خواننده مشهور و پرتوان موسیقی ایرانی و ترکی با معروفیت جهانی، خصوصاً در کشورهای نظیر شوروی، قرقاسستان، ترکمنستان، گرجستان، ازبکستان، تاجیکستان و ترکیه. یعقوب ظروفچی در کالیفرنیا زندگی می کند و در کنار کار خوانندگی به آهنگسازی نیز می پردازد. آلبوم های "ای عاشق"، "تبهه" و "آیریلیق" از نمونه کارهای این هنرمند می باشد.

ظریف، محمد (Mohammad Zarif) : محمد ظریف در سال ۱۳۲۵ خورشیدی در تهران بدنیا آمد. تحصیلات ابتدائی خود را در دبستان پروانه به پایان رسانید و با راهنمایی زنده یاد حسین علی وزیری تبار به هنرستان موسیقی ملی رفت و در اولین دوره این هنرستان، ویلن را تحت نظر استاد روح اله خالقی و استاد ابوالحسن صبا و ضرب را در کلاس استاد حسین تهرانی و فلوت را از هادی نراقی فرا گرفت. محمد ظریف در سال ۱۳۳۶ از هنرستان موسیقی فارغ التحصیل شد. در این سال، او با گیتی وزیری تبار، نوازنده چیره دست ویلن و از فارغ التحصیلان هنرستان عالی موسیقی، ازدواج کرد. محمد ظریف از سال ۱۳۳۹ فعالیت خود را با رادیو و برنامه "گل ها" آغاز کرد. او سال ها با ارکستر سنتوفونیک تهران همکاری نزدیک داشت.

ظریف، هوشنگ (Hušang Zarif) : هوشنگ ظریف در سال ۱۳۱۷ خورشیدی در تهران بدنیا آمد و از کودکی به تار علاقمند شد. او در جوانی جهت فراگیری موسیقی نزد استاد های مانند: موسی معروفی و علی اکبر شهنازی رفت. سپس به هنرستان عالی موسیقی رفت و از این مدرسه در سال ۱۳۳۷ فارغ التحصیل گشت و به استخدام وزارت فرهنگ و هنر در آمد. هوشنگ ظریف از سال ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۹ در هنرستان عالی موسیقی ملی به تدریس اشتغال داشت و از سال ۱۳۶۱، استاد تار وحد موسیقی سازمان زرتشیان ایران (فروهر) می باشد.

هوشنگ ظریف علاوه بر استادی در نواختن تار، با نواختن، سه تار و تنبک نیز آشنایی کامل دارد.

ظفر، قباد (Qobád Zafar) : مهندس قباد ظفر، نوازنده چیره دست ستور و یکی از پیروان سبک استاد حبیب سماعی است. استاد حبیب سماعی روی ستور ۹ خرکه کار می کردند، که کار روی این ستور بسیار مشکل است. سبک ایشان را علاوه بر مهندس قباد ظفر، نور علی خان برومند، مرتضی عبدالرسولی، عبدالله عاطفی، مهدی نظمی و زنده یاد دکتر منوچهر جهان بگلو دنبال می کردند و می کنند.

ظفر محمدی، عباس (Abbás Zafar-mohammadi) : نوازنده چیره دست تار و ویلن و از شاگردان استاد نجات الله بخشی که در تهران فعالیت دارد.

ظلی، شایسته Zelli : از خوانندگان زن که کارش را از کانادا آغاز و سپس به آمریکا آمد. او سال‌ها همکاری نزدیکی با کامل علی پور داشت.

ظلی، رضا قلی میرزا Rezā-qoli Mirzā Zelli : از خوانندگان مشهور قدیمی و از شاگردان ابوالحسن خان اقبال آذر (اقبال السلطان) است. او بهمراه ابراهیم بودری و ملوک ضرایی تحت تعلیم اقبال آذر قرار گرفت.

رضا قلی میرزا ظلی، در سال ۱۲۸۵ خورشیدی بدنیا آمد. در نوجوانی پدرش را از دست داد و تحت سرپرستی برادر بزرگتر خود قرار گرفت. او ابتدا نزد عارف قزوینی به شاگردی پرداخت و ردیف‌های آوازی را از او فرا گرفت، بعد ها نزد اقبال آذر به تکمیل آن‌ها پرداخت. ظلی در آواز، دارای سبک خاصی بود و از او صفحه‌های بسیاری بجا مانده است. زنده یاد میرزا ظلی در سال ۱۳۲۴ خورشیدی بر اثر ابتلاء به بیماری سل در تهران چشم از جهان فرو بست.

ظلی، میرزا محسن Mirzā Mohsen Zelli : نوازنده زبردست تار و از شاگردان آقا حسین قلی و همدوره با جهانشاه میرزا بیابانی، سلطان مجید میرزا رخسانی، خازن‌الدوله، شهاب دفتری، سراج، محمد رضا سalar معظم و استاد مرتضی نی داود.

ظهوری ترشیزی Zohuri Torszizi : مولانا نورالدین محمد ظهوری، از شاعران نام آور سده دهم و یازدهم است که از ترشیز (کاشمر کتوئی) خراسان برخاست و در هندوستان نام آور گردید. او در هندوستان بدرگاه عادلشاه ابراهیم ثانی (۹۸۷ - ۱۰۳۵ هجری) رفت. ساقی نامه، کتاب معروف ظهوری بالغ بر ۴۰۰ بیت دارد. ظهوری در سال ۱۰۲۶ هجری در هندوستان در گذشت. قصیده‌های او، سر آمد اثرهای او می‌باشد.

ظهیرالدینی، بیژن Biżan Zahir-eddini : نوازنده چیره دست ترومپت که تحصیلات خود را در رشته موزیک ارتش ادامه داده است. او از فارغ التحصیلان هنرستان عالی موسیقی تهران است.

ظهیرالدینی، خسرو Xosro Zahir-eddini : نوازنده چیره دست کلارینت و از فارغ التحصیلان هنرستان عالی موسیقی تهران. خسرو ظهیرالدینی سال‌ها با ارکستر سنتونیک تهران همکاری داشت.

ظهیرالدینی، سیاوش (Syávós Zahir-eddini) : سیاوش ظهیرالدینی در سال ۱۳۲۸ خورشیدی در تهران بدنیا آمد. او در سال ۱۳۴۰ وارد هنرستان عالی موسیقی شد و بمدت ۵ سال تحت نظر استاد حشمت الله سنجرجی به فراگرفتن ویلن پرداخت. او، نواختن ویولا را نزد استاد والود تارخانیان آموخت. سیاوش ظهیرالدینی در سال ۱۳۵۳ لیسانس خود را در موسیقی دریافت کرد. او سال‌ها از همکاران نزدیک ارکستر سفونیک تهران بود. او از سال ۱۳۵۵ در هنرستان عالی موسیقی به تدریس ویلن و ویولا اشتغال دارد. سیاوش ظهیرالدینی، دارای نشان لوح درجه یک هنری است. این هنرمند، پسر استاد غلامحسین ظهیرالدینی می‌باشد.

ظهیرالدینی، عباس (Abbás Zahir-eddini) : عباس ظهیرالدینی نوازنده چیره دست ویلن سل، در سال ۱۳۲۲ خورشیدی در تهران بدنیا آمد. او در سال ۱۳۳۶ وارد هنرستان عالی موسیقی تهران شده و ویلن سل را زیر نظر میشل خوتسیف فرا گرفت. او در طی سال‌ها فعالیت هنری با ارکستر های مشهوری مانند: سفونیک تهران، ارکستر سازهای زهی به رهبری واوه خوجانیان و ارکستر مجلسی رادیو تلویزیون همکاری داشته و دارد. عباس ظهیرالدینی، نواختن ویلن را از آندره ناوارا، ویولنیست مشهور اتریشی آموخت. عبای ظهیرالدینی، فرزند هنرمند بزرگ غلامحسین ظهیرالدینی می‌باشد.

ظهیرالدینی، غلامحسین (Qolám Hoseyn Zahir-eddini) : زنده یاد غلامحسین ظهیرالدینی، از اعضای موسس انجمن موسیقی ملی در سال ۱۳۲۳ خورشیدی بود. غلامحسین ظهیرالدینی، سال‌ها رهبری ارکستر وزارت فرهنگ و هنر خراسان را داشت. زنده یاد غلامحسین ظهیرالدینی در سال ۱۲۹۰ خورشیدی در تهران بدنیا آمد. پس از دوره ابتدائی، وارد هنرستان عالی موسیقی شد و دیلم خود را در رشته ساز تخصصی فلوت و موسیقی کلاسیک گرفت. او ردیف های موسیقی را نزد همسرش که نوه زنده یاد آقا حسین قلی بود آموخت. زنده یاد ظهیرالدینی، علاوه بر فلوت، در نواختن سازهای ویلن و کمانچه نیز مهارت کامل داشتند. زنده یاد ظهیرالدینی، در سال ۱۳۶۰ بر اثر ابتلاء به سرطان پروستات چشم از جهان فرو بست. قبر او در امامزاده عبدالله است.

ظهیر الدینی، مازیار (Mázyár Zahir-eddin) : نوازنده چیره دست ویلن که در سال ۱۳۵۳ خورشیدی در تهران بدنیا آمد. پس از طی دوره ابتدائی به هنرستان عالی موسیقی رفت و ویلن را زیر نظر استاد وحیدی آذر فرا گرفت.

ظهیر اصفهانی (Zahir Esfeháni) : از شاعران عهد صفویه که اشعار او را به اشتباه در کتاب دیوان ظهیر فاریابی چاپ و انتشار داده اند.

ظهیر فاریابی [Zahir Fāriābi] : ظهیرالدین ابوالفضل بن محمد فاریابی از شاعران و سخنسرایان بزرگ پایان سده ششم و از جمله قصیده سرایان و غزل گویان است. او در فاراب، نزدیک بلخ، بدنیا آمد. او جوانی را در فاراب و نیشابور گذراند. در سال ۵۸۲ نیشابور را ترک کرد و به عراق رفت. او در پایان عمر ترک بارگاه سلاطین را کرد و در تبریز ساکن شد و همانجا در سال ۵۹۸ هجری در گذشت. دیوان این شاعر یکبار در تهران بخط نستعلیق و چاپ سنگی منتشر شده است. بسیاری از غزل‌های این دیوان که بنام ظهیر فاریابی چاپ شده، از شاعر دیگریست بنام ظهیر اصفهانی که در عهد صفويان می‌زیسته است.